

COMUNITĂȚILE FAC DIFERENȚA

**ZIUA MONDIALĂ DE LUPTĂ
ÎMPOTRIVA HIV/SIDA
INFORMARE
1 DECEMBRIE 2019**

**PERIOADA DE DESFĂȘURARE A
CAMPANIEI :**

1 - 31 DECEMBRIE 2019

SLOGANUL CAMPANIEI :

COMUNITĂȚILE FAC DIFERENȚA

TEMA CAMPANIEI :

- ❖ Informarea și conștientizarea populației generale și în special a grupurilor cu risc crescut cu privire la HIV/SIDA.

SCOPUL CAMPANIEI :

- ❖ Informarea și conștientizarea populației generale și în special a grupurilor cu risc crescut, cu privire la modalitățile de transmitere și prevenire a infecției **HIV/SIDA** și a importanței consilierii, testării și tratamentului.

OBIECTIVE GENERALE :

- ❖ Creșterea accesului la informație despre modalitățile de transmitere și prevenire a infecției **HIV/SIDA** și a importanței consilierii, testării și tratamentului.
- ❖ Creșterea numărului de persoane din populația generală informate despre HIV/SIDA.
- ❖ Combaterea stigmatizării și a discriminării legate de HIV/SIDA.

MESAJE CHEIE :

- ❖ HIV este virusul care provoacă SIDA. Maladia poate fi prevenită și tratată.
- ❖ HIV se poate transmite prin:
  - ✓ contact sexual neprotejat cu o persoană infectată cu HIV;
  - ✓ de la o mamă infectată la copilul ei în timpul sarcinii, nașterii sau alăptării;
  - ✓ sânge vehiculat prin seringi, ace sau alte instrumente ascuțite contaminate cu HIV sau transfuzii cu sânge contaminat cu HIV.
- ❖ Virusul nu se transmite prin contactul cu obiecte casnice, sărut sau îmbrățișare.
- ❖ Toate femeile însărcinate ar trebui să se informeze cu privire la HIV. Femeile, partenerii sau membrii familiei lor ar putea fi infectați cu HIV și de aceea este indicat să efectueze testarea HIV.
- ❖ Toți copiii născuți din mame HIV-pozitive sau din părinți cu simptome, semne sau stări asociate cu infecția HIV trebuie să fie testați.
- ❖ Copiii și adolescenții ar trebui să participe activ la luarea și punerea în aplicare a deciziilor privind prevenirea, îngrijirea și sprijinul celor infectați cu HIV, din familiile și comunitățile lor.
- ❖ Familiile afectate de HIV au nevoie de sprijin financiar și servicii de asistență socială pentru a avea grijă de membrii familiei.

MESAJE CHEIE :

- ❖ Părinții, profesorii, ar trebui să îi îndrume pe tineri să-și formeze aptitudini sănătoase, să facă alegeri corecte și să aibă un comportament sănătos.
- ❖ Toți oamenii care trăiesc cu HIV ar trebui să-și cunoască drepturile.
- ❖ Tinerii ar trebui să învețe să evite, să condamne și să se opună hărțuirii sexuale și violenței.
- ❖ Niciun copil sau adult care trăiește cu HIV nu ar trebui să fie vreodată stigmatizat sau discriminat. Părinții, profesorii, asistenții sociali au un rol esențial în educația și prevenirea HIV, precum și în reducerea discriminării.
- ❖ S-au făcut progrese împotriva discriminării legate de HIV, însă atitudinile discriminatorii față de persoanele care trăiesc cu HIV persistă. Discriminarea este adesea consolidată de hărțuire și violență. Nedivulgarea statutului HIV pozitiv continuă să întrețină transmiterea infecției și să încalce totodată drepturile persoanelor. Aproximativ 48 de țări și teritorii au încă restricții care includ testarea HIV și divulgarea obligatorie ca parte a cerințelor pentru permisele de intrare, ședere, muncă și/sau studiu.

DEFINIȚII :

HIV

este un retrovirus

(**Human
Immunodeficiency
Virus- Virusul**

**Imunodeficienței
Umane**) care cauzează
la om sindromul
imunodeficienței
dobândite (**SIDA**).

SIDA

(**sindromul
imunodeficienței umane
dobândite**) este o afecțiune
provocată de virusul
imunodeficienței
umane, HIV, care atacă și
distruge progresiv **sistemul
imunitar al organismului**.

CONTEXTUL MONDIAL :

Persoanele HIV-pozitive, 2018 :

- ❖ 37,9 milioane persoane trăiau cu HIV, dintre care:
  - ✓ 36,2 milioane adulți (≥ 15 ani);
  - ✓ 1,7 milioane copii (< 15 ani).
- ❖ 74,9 milioane persoane infectate cu HIV de la debutul epidemiei.

Noi infecții cu HIV, 2018

Zilnic:

- ❖ 5.000 cazuri, din care:
  - ✓ 4.400 cazuri la adulți ≥ 15 ani și 500 cazuri la copii < 15 ani;
  - ✓ 47% la femei, din care 20% la femei tinere (15-24 ani);
  - ✓ 32% persoane 15-24 ani;
  - ✓ 61% s-au înregistrat în Africa Subsahariană.
- ❖ 1,7 milioane noi infecții HIV, din care 1,6 milioane adulți ≥ 15 ani și 160.000 copii < 15 ani.

Decese cauzate de SIDA, 2018 :

- ❖ 770.000 cazuri, din care 670.000 adulți ≥ 15 ani și 100.000 copii < 15 ani;
- ❖ 32 milioane persoane au decedat datorită SIDA de la debutul epidemiei.

CONTEXTUL MONDIAL :

Tratamentul antiretroviral la persoanele care trăiesc cu HIV, 2018 :

- ❖ În evoluția infecției cu HIV, tratamentul antiretroviral reduce nivelul HIV din organism și crește imunitatea persoanelor infectate, crescând astfel șansele de supraviețuire a persoanelor infectate cu HIV.
- ❖ 23,3 milioane persoane care trăiesc cu HIV au primit terapie antiretrovirală, dintre care 62% adulți (68% femei și 55% bărbați) și 53% au prezentat supresie virală.

Coinfecția HIV /TB, 2017 :

- ❖ Reprezintă **riscul major de deces la persoanele HIV-pozitive.**
- ❖ 1 din 3 decese legate de SIDA aveau și TB.
- ❖ 10 milioane persoane au avut TB, dintre care 9% trăiau cu HIV.
- ❖ 49% dintre persoanele care prezintă coinfecție HIV/TB nu știu că o au.

Persoanele cu HIV fără simptome TBC au nevoie de terapie preventivă TB (reduce cu aproximativ 40% riscul apariției și rata mortalității HIV/TB).

CONTEXTUL MONDIAL :

Situația HIV/SIDA pe regiuni OMS, 2018

Regiuni OMS	Cazuri noi		Persoane care trăiesc cu HIV		Decese SIDA	Persoane care primesc terapie antiretrovirală	
	Număr	‰	Număr	%	Număr	Număr	%
Africa	1.100.000	1.07	25.700.000	3.9	470.000	16.331.000	64
Americile	160.000	0.16	3.500.000	0.4	49.000	2.368.000	67
Asia de Sud-Est	170.000	0.09	3.800.000	0.3	150.000	2.036	53
Europa	170.000	0.19	2.500.000	0.4	38.000	1.404.000	55
Regiunea Est-Mediteraneană	41.000	0.07	400.000	0.1	15.000	82.800	21
Pacificul de Vest	120.000	0.06	1.900.000	0.1	48.000	1.109.000	59
Global	1.700.000	0.24	37.900.000	0.8	770.000	23.331.000	62

Sursa: <http://apps.who.int/gho/data/node.main.HIVINCIDENCE?lang=en>

<http://apps.who.int/gho/data/view.main.22100WHO?lang=en>

<http://apps.who.int/gho/data/view.main.22600REG?lang=en>

<http://apps.who.int/gho/data/node.main.626>

CONTEXTUL EUROPEAN :

Cazuri noi HIV în Regiunea Europeană a OMS, 2017

Newly diagnosed HIV infections in the WHO European Region, 2017

A total of 159 420 people were diagnosed in 2017
Overall rate for the WHO European Region: 20.6 per 100 000 population.

West
22 354
5.4 per 100 000
11 icons

Centre
6205
3.2 per 100 000
3 icons

East
130 861
51.1 per 100 000
13 icons

Regiunea Europeană a OMS

- ❖ 159.420 cazuri noi de infecție HIV (20,0‰), din care:
  - ✓ 14% în Europa de Vest (6,4‰);
  - ✓ 4% în Europa Centrală (3,2‰);
  - ✓ 82% în Europa de Est (51,1‰).

Based on data from 55 of 53 WHO European Member States. Source: European Centre for Disease Prevention and Control, WHO Regional Office for Europe, HIV/AIDS surveillance in Europe 2016 - 2017 data. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe, 2018.

www.euro.who.int/aids
© WHO 11/2018

Sursa: <http://www.euro.who.int/en/health-topics/communicable-diseases/hivaids/data-and-statistics/infographic-newly-diagnosed-hiv-infections-in-the-who-european-region-2016>

Uniunea Europeană și Spațiul Economic European, 2017

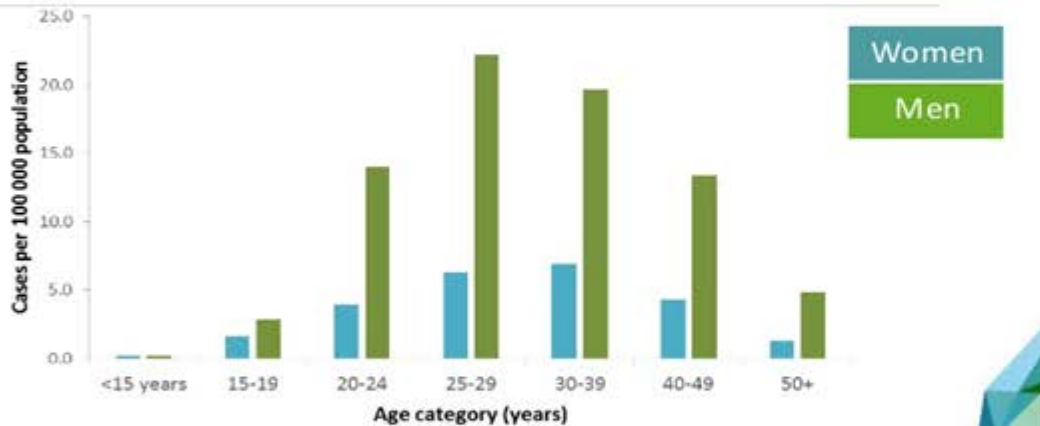
- ❖ 25.353 cazuri de infecție HIV (în 30/31 de țări);
- ❖ rata incidenței - 6,2‰ (9‰ la bărbați, 2,8‰ la femei).

CONTEXTUL EUROPEAN :

Incidența HIV în funcție de vârstă și gen în UE/EEA, 2017

Age- and gender-specific rates of HIV diagnoses per 100 000 population, EU/EEA, 2017

Source: ECDC/WHO (2018), HIV/AIDS Surveillance in Europe 2018–2017 data

Sursa: <https://ecdc.europa.eu/en/publications-data/presentation-hiv-aids-surveillance-europe-2018-2017-data>

Uniunea Europeană și Spațiul Economic European, 2017

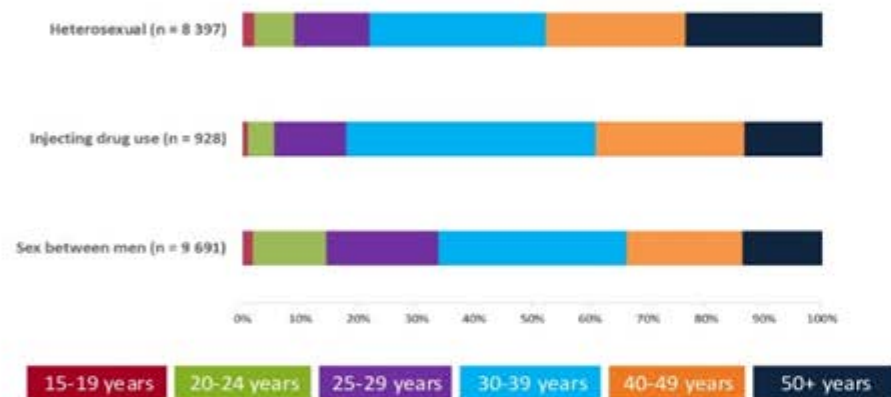
- ❖ **cele mai mari valori ale incidenței** - grupele de vârstă 25-29 ani la bărbați, 30-39 ani la femei;
- ❖ **cele mai mici valori** - grupa de vârstă sub 15 ani, ambele sexe.

CONTEXTUL EUROPEAN :

Cazuri noi de infecție HIV, după modul de transmitere și grupa de vârstă în UE/EEA, 2017

New HIV diagnoses, by transmission mode and age group, EU/EEA, 2017

Source: ECDC/WHO (2018). HIV/AIDS Surveillance in Europe 2018–2017 data

Sursa: <https://ecdc.europa.eu/en/publications-data/presentation-hivaids-surveillance-europe-2018-2017-data>

Uniunea Europeană și Spațiul Economic European, 2017

- ❖ 8.397 cazuri noi de HIV prin transmitere heterosexuale (în special la grupele de vârstă 30–50 de ani și peste, în proporții relativ egale);
- ❖ 928 cazuri noi de HIV la persoanele care își injectează droguri (în special la grupele de vârstă 30–49 ani);
- ❖ 9.692 cazuri noi de HIV la homosexuali (în special grupele

CONTEXTUL EUROPEAN :

Regiunea Europeană a OMS, 2017

Infecția HIV, Regiunea Europeană a OMS, 2017, pe arii geografice :

	Regiunea Europeană OMS	Vest	Centru	Est	Tări UE/EEA
Țări care au raportat	49/53	22/23	15/15	12/15	30/31
Număr cazuri noi de infecție HIV	55.018 (159.420)	22.354	6.205	130.861	25.353
Rata per ‰ populație	20,0	6,9	3,2	51,1	6,2
% din cazuri:					
Grupa de vârstă 15-24 ani	9,3%	11,0%	13,7%	6,9%	11,1%
Grupa de vârstă 50+	16,1%	20,7%	13,1%	13,0%	19,3%
Raport bărbați/femei	2,2%	2,9%	5,8%	1,6%	3,1%
Cazuri nou diagnosticate cu CD4 < 350 cel/mmc	53,1%	48,0%	52,5%	57,2%	48,6%
Calea de transmitere					
Heterosexual	49,8%	34,2%	26,7%	67,6%	33,1%
BSB	21,2%	39,7%	28,4%	3,9%	38,2%
Droguri iv	13,0%	2,7%	2,7%	24,1%	3,7%
Materno-fetală	0,7%	0,5%	0,6%	0,9%	0,5%
Necunoscut	15,4%	22,5%	41,2%	3,4%	24,2%
Număr cazuri noi de SIDA	14.703	2.426	823	11.454	3.130
Rata per ‰ populație	2.3	0.7	0.4	10.2	0.7

Sursa: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/hiv-aids-surveillance-europe-2018.pdf>

HIV/SIDA ÎN ROMÂNIA, 2018 :

DATE GENERALE	31 DECEMBRIE 2018
TOTAL HIV/SIDA (cumulativ 1985-2018) din care:	23.892
TOTAL SIDA (CUMULATIV 1985 - 2018)	16.106
TOTAL HIV (CUMULATIV 1992 - 2018)	7.786
PIERDUȚI DIN EVIDENȚĂ HIV/SIDA COPII + ADUȚI	748
TOTAL DECESE SIDA (1985 - 2018)	7.483
NUMĂR PACIENȚI HIV/SIDA ÎN VIAȚĂ, DIN CARE	15.661
0-14 ANI	188
15 - 19 ANI	151
≥ 20 ANI	15.322
CAZURI HIV/SIDA NOI DEPISTATE ÎN ANUL 2018	691
CAZURI NOI HIV NOTIFICATE	387
CAZURI NOI SIDA NOTIFICATE	304
DECESE înregistrate în anul 2018 prin fișele de confirmare a cazului HIV/SIDA	176
Total beneficiari TARV și profilaxie post expunere în anul 2018 - conform UATM	12.862

- ❖ 7.786 cazuri HIV și 16.106 cazuri SIDA;
- ❖ 188 cazuri cu vârste sub 15 ani;
- ❖ 15.322 cazuri cu vârste peste 20 ani;
- ❖ 12.862 cazuri care au primit tratament antiviral în 2017 (acoperire de 54%).

Institutul Național de Boli Infecțioase "Prof.Dr.Matei Balș" București/ Compartimentul pentru Monitorizarea și Evaluarea Infecției HIV/SIDA în România :

Sursa: http://www.cnias.ro/images/doc/31122018_rom.pdf

HIV/SIDA ÎN ROMÂNIA :

Cele mai multe cazuri de infecții HIV, în anul 2018 :

- ❖ La sexul masculin - grupele de vârstă 30-34 ani (2.539 cazuri), 25-29 ani (2.171 cazuri) și 40-49 ani (1.664 cazuri);
- ❖ La sexul feminin - grupele de vârstă 25-29 ani (1.755 cazuri), 30-34 ani (1.743 cazuri) și 40-49 ani (970 cazuri).

Distribuția cazurilor HIV pe grupe de vârstă și gen, 31 decembrie 2018 (total cumulativ 1985 - 2018)

Grupa de vârstă	Gen		Total
	Bărbați	Femei	
< 1 an	1	3	4
1-4 ani	14	20	34
5-9 ani	40	43	83
10-12 ani	26	25	51
13-14 ani	7	9	16
15-19 ani	63	88	151
20-24 ani	283	205	488
25-29 ani	2171	1755	3926
30-34 ani	2539	1743	4282
35-39 ani	1101	494	1595
40-49 ani	1664	970	2634
50-59 ani	845	575	1420
60 ani și peste	623	354	977
TOTAL	9377	6284	15661

Sursa: http://www.cnlas.ro/images/doc/31122018_rom.pdf

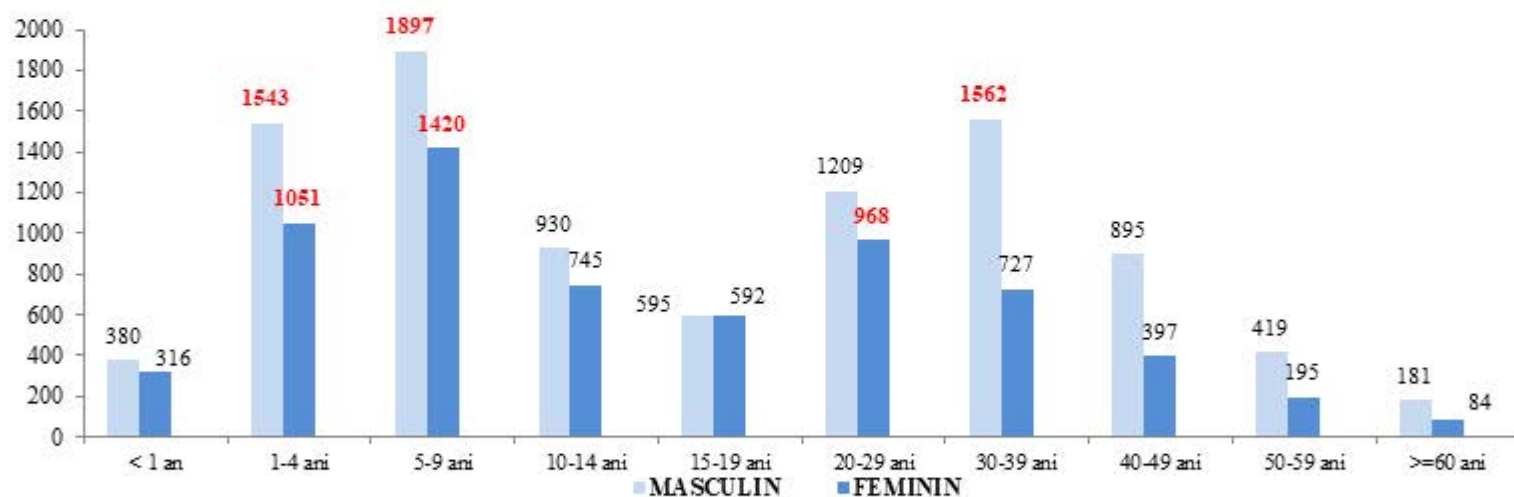

HIV/SIDA ÎN ROMÂNIA :

Cele mai multe cazuri noi infecții SIDA, în anul 2018 :

- ❖ La sexul masculin - grupele de vârstă 5-9 ani (1.897 cazuri), 1-4 ani (1.543 cazuri) și 30-39 ani (1.562 cazuri);
- ❖ La sexul feminin - grupele de vârstă 5-9 ani (1.420 cazuri), 1-4 ani (1.051 cazuri) și 20-29 ani (968 cazuri).

Distribuția pe grupe de vârstă și sex a cazurilor de SIDA, în România, la 31 decembrie 2017

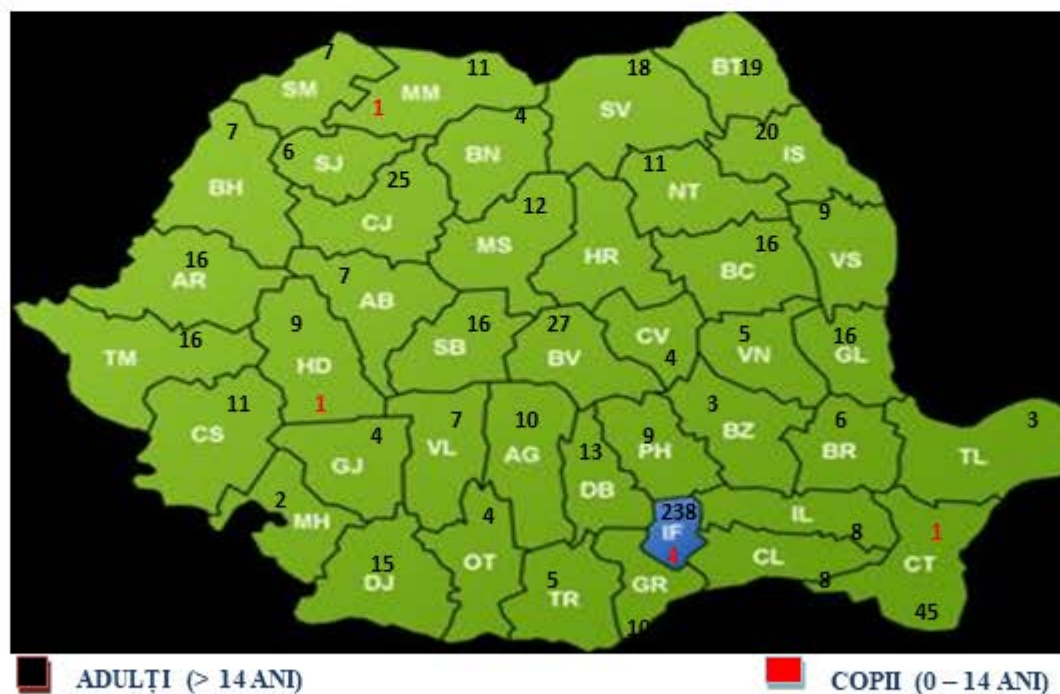
Sursa: http://www.cnlas.ro/images/doc/31122018_rom.pdf

HIV/SIDA ÎN ROMÂNIA :

În anul 2018 - Pe județe, în anul 2018, cele mai multe cazuri de HIV/SIDA s-au înregistrat în București-Ilfov (238 adulți și 4 copii), Constanța (45 adulți și 1 copil), Brașov (27 adulți), Cluj (25 adulți), Iași (20 adulți), Botoșani (19 cazuri) și Suceava (18 cazuri).

Distribuția pe județe a cazurilor noi de infecție HIV/SIDA înregistrate în 2018

Sursa: http://www.cnlas.ro/images/doc/31122018_rom.pdf

HIV/SIDA ÎN ROMÂNIA :

Coinfecția HIV/TB :

- ❖ 2008 - 830 cazuri (4‰);
- ❖ 2017- 300 cazuri (1,5‰).

Nr. cazurilor de coinfecție HIV/TB a scăzut ca rezultat al reducerii numărului de cazuri de TB de la 24.000 cazuri (incidență 115‰) în 2008, la 14.000 cazuri (incidență 72‰) în 2017.

Număr cazuri/incidența TB și coinfecție HIV/TB în perioada 2008 - 2017

Tara	An	Nr. cazuri TBC+HIV	Incidenta TBC+HIV la 100.000	Nr. cazuri TBC	Incidenta TBC la 100.000
România	2017	300	1.5	14.000	72
	2016	360	1.8	15.000	74
	2015	440	2.2	16.000	82
	2014	470	2.4	17.000	86
	2013	470	2.3	18.000	89
	2012	440	2.2	19.000	92
	2011	490	2.4	20.000	97
	2010	640	3.2	21.000	105
	2009	770	3.7	24.000	115
	2008	830	4	25.000	120

Sursa: <http://apps.who.int/gho/data/view.main.57040ALL?lang=en>

HIV/SIDA ÎN ROMÂNIA :

Modalități de transmitere a infecției HIV/SIDA, 2007 - 2018

- ❖ **în creștere** la consumatorii de droguri : 1,5% (2007) - 11,1% (2018) (cu maxim în 2012 - 31.5%) și homosexuali : 4% (2007) - 22,4% (2018);
- ❖ **în scădere** la heterosexuali : 77,9% (2007) - 63,1% (2018).

Evoluția modalităților de transmitere HIV/SIDA, în România, în perioada 2007-2018

Calea de transmitere	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Materno-fetală	9 (1.9%)	13 (2.3%)	23 (4.14%)	27 (4.7%)	22 (2.8%)	21 (2.3%)	28 (2.8%)	17 (1.8%)	19 (2.2%)	6 (0.7%)	14 (1.8%)	7 (1%)
BSB (bărbați care fac sex cu bărbați)	19 (4.0%)	44 (8%)	52 (9.18%)	66 (11.4%)	104 (13%)	100 (10.8%)	104 (10.4%)	140 (15.3%)	128 (15%)	146 (18.3%)	150 (19.4%)	155 (22.4%)
CDI (consumatori de droguri pe cale intravenoasă)	7 (1.5%)	4 (0.7%)	11 (1.98%)	18 (3%)	154 (19.5%)	290 (31.5%)	308 (30.8%)	195 (21.2%)	175 (20.4%)	130 (16.3%)	115 (15%)	77 (11.1%)
BSB/CDI	1 (0.2%)		1 (0.18%)	1 (0.2%)	7 (0.9%)	7 (0.8%)	10 (1%)	9 (1%)	10 (1.2%)	3 (0.4%)	3 (0.4%)	3 (0.4%)
Heterosexuală	371 (77.9%)	425 (76%)	420 (75.49%)	434 (74.7%)	471 (60%)	461 (50%)	536 (53.5%)	536 (58.4%)	495 (58%)	502 (63%)	479 (62.2%)	436 (63.1%)
Necunoscută	69 (14.5%)	73 (13%)	49 (9%)	35 (6%)	30 (3.8%)	42 (4.6%)	15 (1.5%)	21 (2.3%)	28 (3.2%)	10 (1.3%)	9 (1.2%)	13 (2%)
Total	476	559	556	581	788	921	1001	918	855	797	770	691

Sursa: http://www.cnlas.ro/images/doc/31122018_rom.pdf

INTERVENȚII EFICACE PENTRU GRUPURILE ȚINTĂ ALE CAMPANIEI:

- ❖ **HepHIV 2019:** În regiunea europeană, jumătate din persoanele infectate cu HIV sunt diagnosticate cu întârziere (Conferința HepHIV 2019, România). În cadrul conferinței HepHIV 2019, inițiativa "HIV in Europe" s-a redenumit EuroTEST care își propune să utilizeze strategii integrate pentru a contribui la creșterea detectării precoce și la inițierea cât mai devreme a tratamentului, pentru rezultate optime din punctul de vedere al stării de sănătate și pentru a preveni riscul de transmitere a infecției.

Sursa: <https://rohealthreview.ro/hephiv-2019-in-regiunea-europeana-jumatate-din-persoanele-infectate-cu-hiv-sunt-diagnosticate-cu-intarziere/>

- ❖ **Regiunea Europeană** este singura regiune OMS în care incidenta infecțiilor cu HIV și a infecțiilor TB/HIV cresc din cauza diagnosticului tardiv HIV. *European Laboratory Initiative on TB* are ca scop noi modalități de diagnosticare cât mai precoce, testare și strategii de monitorizare. În 2019, laboratorul european sprijină accentuarea integrării serviciilor de diagnostic TBC, HIV și hepatită virală prin dezvoltarea de publicații și furnizarea de îndrumări tehnice.

Sursa: <http://www.euro.who.int/en/health-topics/communicable-diseases/tuberculosis/news/news/2019/01/european-laboratory-initiative-on-tb-expands-to-cover-hiv-and-viral-hepatitis>

- ❖ **Ghidurile OMS** privind utilizarea contraceptivelor hormonale pentru femeile cu risc ridicat de HIV. OMS a revizuit ghidurile privind utilizarea contraceptivelor. Femeile cu risc ridicat de HIV pot folosi orice formă de contracepție reversibilă, inclusiv injectabile, implanturi și dispozitive intrauterine numai cu progestativ (IUD), fără a crește riscul de infectare cu HIV. Întrucât aceste metode contraceptive nu protejează împotriva HIV și a altor infecții cu transmitere sexuală (ITS), ghidul subliniază faptul că utilizarea prezervativelor se recomandă acolo unde există riscul de ITS, inclusiv HIV. Ghidul OMS recomandă profilaxie pre-expunere (PrEP) în medii în care incidența HIV este peste 3%.

Sursa: <https://www.who.int/news-room/detail/29-08-2019-who-revises-recommendations-on-hormonal-contraceptive-use-for-women-at-high-hiv-risk>

DATE CU REZULTATE RELEVANTE DIN STUDIILE NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE :

- ❖ Centrul European pentru Prevenirea și Controlul Bolilor (ECDC) și Biroul Regional OMS pentru Europa lansează cele mai noi date despre epidemia de HIV în Regiunea Europeană, care marchează 30 de ani de la prima celebrare a Zilei Mondiale împotriva SIDA.
- ❖ Un număr 14 agenții ale ONU au colaborat în vederea opririi epidemiilor de HIV, TB și hepatită virală - cele mai mortale boli transmisibile din Europa - *Joint TB, HIV and viral hepatitis (JTH) newsletter, January 2019*
- ❖ În 2019, în cadrul Atelierelor Wolfheze, Haga, Olanda, Biroul regional OMS pentru Europa, în colaborare cu Centrul european pentru prevenirea și controlul bolilor (ECDC) și Fundația pentru tuberculoză KNCV caută să identifice cele mai bune modalități pentru țările din Regiunea Europeană OMS de realizare a programelor naționale pentru tuberculoză și HIV.

DATE PRIVIND STRATEGIILE, PLANUL DE ACȚIUNE ȘI PROGRAMELE EXISTENTE LA NIVEL EUROPEAN ȘI NAȚIONAL :

Raportul progresului privind HIV, hepatita virală și infecții cu transmitere sexuală 2019 se bazează pe Strategia Globală a sectorului sănătății legată de HIV, 2016-2021 a OMS. *Sursa:*<https://www.who.int/hiv/strategy2016-2021/progress-report-2019/en/>
<https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/324797/WHO-CDS-HIV-19.7-eng.pdf?ua=1>

Obiective 2020 :

- ❖ Reducerea numărului anual de persoane care mor din cauze legate de HIV la mai puțin de 500.000 la nivel global până în 2020.
- ❖ Reducerea numărului de persoane care trăiesc cu HIV care mor din cauze legate de tuberculoză până în 2020.
- ❖ Reducerea numărului de persoane care trăiesc cu HIV care mor din cauza hepatitei B și a cauzelor legate de C cu 10%, în conformitate cu țintele de mortalitate pentru toate persoanele cu infecție cronică cu hepatită B și C.
- ❖ Reducerea numărului anual de persoane care dobândesc infecție cu HIV la mai puțin de 500.000 până în 2020.
- ❖ Zero infecții noi la sugari până în 2020.

În Regiunea Europeană a OMS, un nou plan de acțiune privind HIV a fost aprobat în 2016, iar 15 țări au elaborat și / sau au actualizat planuri naționale cu sprijinul OMS până la sfârșitul anului 2018.

Sursa:<https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/324797/WHO-CDS-HIV-19.7-eng.pdf?ua=1>

DATE PRIVIND STRATEGIILE, PLANUL DE ACȚIUNE ȘI PROGRAMELE EXISTENTE LA NIVEL EUROPEAN ȘI NAȚIONAL :

Uniunea Națională a Organizațiilor Persoanelor Afectate de HIV/SIDA (UNOPA) este singura federație neguvernamentală din România formată din organizații ale persoanelor afectate de HIV/SIDA, axată pe advocacy pentru promovarea și apărarea drepturilor persoanelor infectate și afectate de HIV/SIDA din România. *Sursa:* <https://unopa.ro/>

UNOPA oferă suport persoanelor ce trăiesc cu HIV/SIDA (grupul "Together"), cu obiectivele: conștientizarea resurselor interioare și exterioare; stimularea potențialului creativ în vederea mobilizării; încurajarea comunicării asertive; învățarea unor strategii sănătoase de a face față provocărilor; stigmatizare și discriminare; relația cu medicul și aderența la tratament.

Sursa: <https://unopa.ro/grupul-de-suport-pentru-persoane-ce-traiesc-cu-hiv-sida-together/>

În România, Planul Național Strategic (PNS) pentru supravegherea, controlul și prevenirea cazurilor de infecție cu HIV/SIDA în perioada 2019–2021 are ca *obiectiv general* reducerea incidenței HIV/SIDA și asigurarea accesului la tratament și îngrijire HIV/SIDA prin:

- ❖ prevenirea transmiterii HIV în rândul grupurilor cu risc;
- ❖ garantarea accesului grupurilor vulnerabile la servicii de prevenire, testare, diagnostic, monitorizare virologică și imunologică, tratament și îngrijiri pentru HIV/SIDA, coinfecții și comorbidități;
- ❖ asigurarea testării HIV gratuite a grupurilor la risc;
- ❖ utilizarea de servicii bazate pe dovezi științifice și în acord cu recomandările internaționale;
- ❖ atenție acordată prevenirii transmiterii materno-fetale (PMTCT);
- ❖ investiții în tratament ca metodă de prevenire a transmiterii secundare, inclusiv prin tehnici inovatoare de tipul profilaxiei pre-expunere;
- ❖ creșterea capacității și calității serviciilor de prevenire, tratament și îngrijiri HIV/SIDA.

Sursa: https://www.raa.ro/wp-content/uploads/2017/11/Plan-National-Strategic-HIV_SIDA_2018_2020.pdf

<https://unopa.ro/>

ANALIZA GRUPURILOR POPULAȚIONALE :

Conform UNAIDS, la nivel global, populațiile la risc și partenerii lor sexuali reprezintă:

- ❖ 54% din noile infecții cu HIV la nivel global.
- ❖ Peste 95% din noile infecții cu HIV din Europa de Est și Asia Centrală.
- ❖ 95% din noile infecții cu HIV din Orientul Mijlociu și Africa de Nord.
- ❖ 88% din noile infecții cu HIV din Europa de Vest și Centrală și America de Nord.
- ❖ 78% din noile infecții cu HIV din Asia și Pacific.
- ❖ 65% din noile infecții cu HIV din America Latină.
- ❖ 64% din noile infecții cu HIV din Africa de Vest și centrală.
- ❖ 47% din noile infecții cu HIV în Caraibe.
- ❖ 25% din noile infecții cu HIV din estul și sudul Africii.

Sursa: <https://www.unaids.org/en/resources/fact-sheet>,
https://www.unaids.org/sites/default/files/media_asset/2019-UNAIDS-data_en.pdf

Riscul de infecție HIV este:

- ❖ de 22 de ori mai mare în rândul bărbaților care fac sex cu bărbații.
- ❖ de 22 de ori mai mare în rândul persoanelor care injectează medicamente.
- ❖ de 21 de ori mai mare pentru lucrătorii sexuali.
- ❖ de 12 ori mai mare pentru persoanele transsexuale.

Sursa: <https://www.unaids.org/en/resources/fact-sheet>,
https://www.unaids.org/sites/default/files/media_asset/2019-UNAIDS-data_en.pdf

ANALIZA GRUPURILOR POPULAȚIONALE :

Coinfecția HIV/TB :

- ❖ TB nu este doar principala cauză infecțioasă de deces, ci este și cauza principală a decesului în rândul persoanelor cu HIV.

Sursa: <https://www.who.int/hiv/topics/tb/en/>

- ❖ Persoanele care trăiesc cu HIV au un risc de 20 de ori mai mare să se îmbolnăvească de TB decât persoanele fără HIV. TB poate fi prevenită cu un tratament eficient TB, care reduce riscul de mortalitate cu 37%.
- ❖ În 2017:
  - ✓ 10 milioane de persoane au dezvoltat TB activ, dintre care 9% trăiau și cu HIV. Conform OMS, aproximativ 1/3 din cei 36,9 milioane de persoane care trăiesc cu HIV/SIDA în întreaga lume sunt coinfectate cu TB. Africa sub-sahariană reprezintă 70% din cei care trăiesc cu coinfecție HIV/TB.
  - ✓ 1,3 milioane de oameni au decedat datorită TB, iar alte 300.000 de decese datorită coinfecției TB/HIV.

Sursa: <https://www.unaids.org/en/resources/fact-sheet>,

https://www.unaids.org/sites/default/files/media_asset/2019-UNAIDS-data_en.pdf

- ✓ TB a fost responsabilă pentru 32% din cele 940.000 de decese prin HIV/SIDA.

Sursa: <https://www.who.int/hiv/mediacentre/news/world-tb-day-hiv/en/>

- ✓ aproximativ 84% dintre persoanele diagnosticate cu coinfecție HIV/TB au beneficiat de tratament ART (o creștere semnificativă de la 36% în 2005). Datele din țările în care 94% dintre persoanele diagnosticate cu co-infecție HIV/TB trăiesc, au raportat că la 77% dintre persoanele cu HIV, tratamentul a fost eficient. Între 2005 și 2017, au fost salvate 6,6 milioane vieți în cazul persoanelor cu coinfecție HIV/TB.
- ✓ 49% din tuberculoza asociată cu HIV a fost nedagnosticată și netratată în 2017.

Sursa: <https://www.unaids.org/en/resources/fact-sheet>,

https://www.unaids.org/sites/default/files/media_asset/2019-UNAIDS-data_en.pdf

ANALIZA GRUPURILOR POPULAȚIONALE :

HIV/SIDA la copii și adolescenți

Adolescenții și tinerii reprezintă o pondere din ce în ce mai mare a persoanelor care trăiesc cu HIV la nivel mondial.

Sursa: <https://data.unicef.org/topic/adolescents/hiv-aids/>

Estimarea numărului de adolescenți 10-19 ani, 2018

Număr estimat de adolescenți	Adolescenți 10-19	Fete 10-19 ani	Băieți 10-19
Număr estimat de adolescenți care trăiesc cu HIV	1,6 milioane	970.000	680.000
Număr estimat de adolescenți nou infectați cu HIV	190.000	140.000	50.000
Număr estimat de adolescenți decese legate de SIDA	33.000	16.000	16.000

Sursa: UNAIDS, estimări 2019

În 2018, 510.000 de tineri cu vârste între 10 și 24 de ani au fost recent infectați cu HIV, dintre care 190.000 au fost adolescenți cu vârste între 10 și 19 ani. 19% dintre fetele adolescente și 14% dintre băieții adolescenți cu vârsta cuprinsă între 15 și 19 ani în Africa de Est și de Sud - regiunea cea mai afectată de HIV - au fost testate pentru HIV în ultimele 12 luni.

Sursa: <https://data.unicef.org/topic/adolescents/hiv-aids/>

În Europa de Est și Centrală, prevalența HIV este în creștere în mare parte din cauza nivelurilor ridicate de consum de droguri injectabile nesigure. 4 din 5 persoane care trăiesc cu HIV în țările din această regiune au vârsta sub 30 de ani, iar 1 din fiecare 3 noi infecții apare la tinerii cu vârste cuprinse între 15 și 24 de ani.

În Asia, o mare parte din infecții sunt transmise heterosexual și în unele țări din regiune (India), epidemia este determinată în mare parte de sexul comercial.

În America Latină, persoanele cu risc de HIV sunt în primul rând homosexualii, transsexualii, persoanele care practică sexul comercial și tineri în circumstanțe dificile.

Sursa: https://www.unicef.org/adolescence/index_VOY.html

ANALIZA GRUPURILOR POPULAȚIONALE :

Distribuția cazurilor noi de infecție HIV, la populațiile la risc, la nivel global și regional, după modalitatea de transmitere, 2018

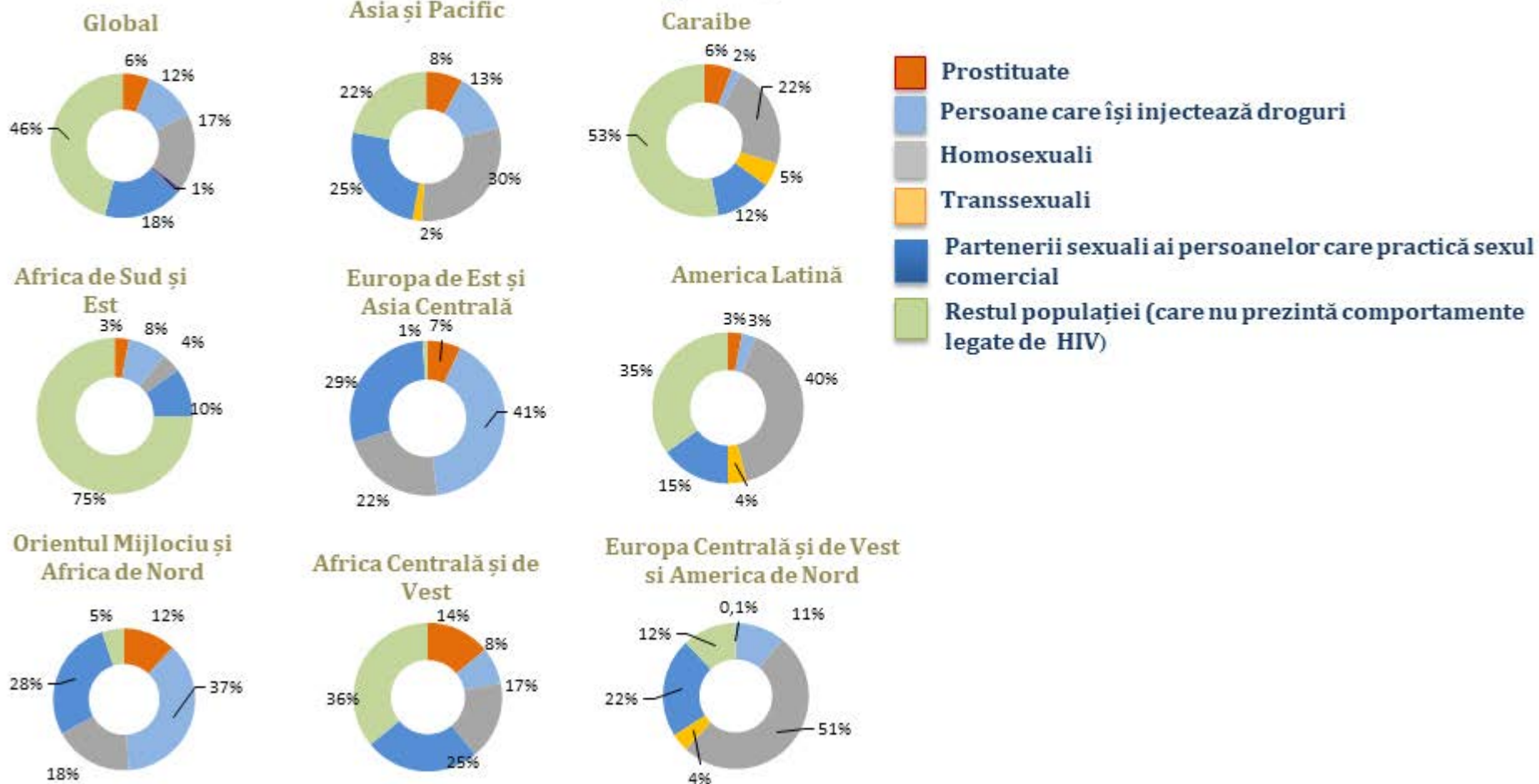
- ❖ **partenerii sexuali** ai persoanelor care practică sexul comercial - la nivel global (18%), Europa de Est și Asia Centrală (29%) și Orientul Mijlociu și Africa de Nord (28%).
- ❖ **persoanele care își injectează droguri** - la nivel global 12%, Europa de Est și Asia Centrală (41%) și Orientul Mijlociu și Africa de Nord (37%).
- ❖ **femeile care practică prostituția** – global 6%, Africa Centrală și de Vest (14%), Orientul Mijlociu și Africa de Nord (12%)
- ❖ **homosexualii**– global 17%, Europa Centrală și de Vest și America de Nord (51%), America Latină (40%)
- ❖ **transsexuali** – global 1%, Caraibe (5%), America Latină și Europa Centrală și de Vest și America de Nord (câte 4%)
- ❖ **restul populației (fără comportamente legate de HIV)** – global 46%, Orientul Mijlociu și Africa de Nord (5%), Caraibe (53%)

Sursa: https://www.unaids.org/sites/default/files/media_asset/2019-UNAIDS-data_en.pdf

ANALIZA GRUPURILOR POPULAȚIONALE :

Distribuția cazurilor noi de infecție HIV, la populațiile vulnerabile, la nivel global și regional, 2018

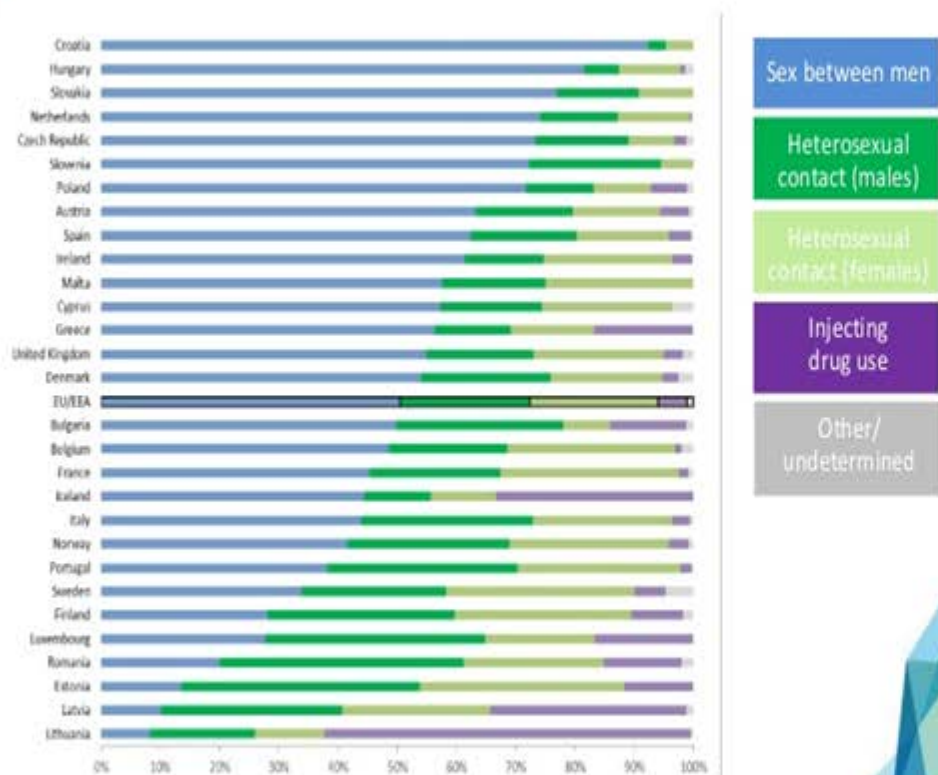

Sursa: https://www.unaids.org/sites/default/files/media_asset/2019-UNAIDS-data_en.pdf

Incidența HIV, după modul de transmitere și țară în UE/EEA, în anul 2017

Proportion of new HIV diagnoses, by country and transmission, EU/EEA, 2017

Note: Germany did not report data for 2017, 0 cases were reported by Liechtenstein
Source: ECDC/WHO (2018). HIV/AIDS Surveillance in Europe 2018–2017 data

Sursa: <https://ecdc.europa.eu/en/publications-data/presentation-hiv-aids-surveillance-europe-2018-2017-data>

ANALIZA GRUPURILOR POPULAȚIONALE :

Incidența HIV este crescută

- ❖ la homosexuali - Croația, Ungaria, Slovacia, Olanda, Cehia, Slovenia
- ❖ la persoanele care își injectează droguri - Lituania, Letonia, Islanda
- ❖ la heterosexuali - Letonia, Estonia, **România**, Luxembourg, Finlanda, Suedia, Portugalia, Norvegia, Italia și Bulgaria.

ANALIZA GRUPURILOR POPULAȚIONALE ROMÂNIA :

În perioada 2007-2018 - numărul de cazuri HIV/SIDA nou diagnosticate a crescut în rândul grupurilor populaționale la risc :

- ❖ total **7.786 cazuri noi**, în medie **649** cazuri/an
- ❖ 5.566 cazuri noi HIV/SIDA cu transmitere heterosexuale
- ❖ 1.484 cazuri noi în rândul consumatorilor de droguri injectabile
- ❖ 1.208 cazuri noi în rândul homosexualilor.

Sursa: http://www.cnlas.ro/images/doc/31122018_rom.pdf

Obligativitatea testării HIV:

- ❖ **gravide;**
- ❖ **persoanele cu anumite condiții/afecțiuni** (TBC, ITS, comorbidități psihiatrice, donatori de sânge, personal medico-sanitar, hemodializati, transfuzați, nou-născuți din mame seropozitive, contacti ai persoanelor infectate cu HIV, cupluri serodiscordante, persoane cu parteneri multipli, victime ale violului sau abuzurilor sexuale, șoferi de transport internațional, marinari de cursă lungă, persoane cu sejur de peste 6 luni în străinătate, persoane care au lucrat mai mult de 6 luni în străinătate, persoane care urmează să se căsătorească, personalul aflat în misiune în străinătate, imigranții și refugiații);
- ❖ **grupurile CU RISC CRECUT** - bărbați care fac sex cu bărbați, persoane care practică sexul comercial, consumatori de droguri injectabile, persoane private de libertate;
- ❖ **alte persoane care solicită testarea.**

Sursa: https://www.raa.ro/wp-content/uploads/2017/11/Plan-National-Strategic-HIV_SIDA_2018_2020.pdf

ANALIZA GRUPURILOR POPULAȚIONALE ROMÂNIA :

Prin testarea HIV se urmărește:

- ❖ identificarea persoanelor infectate cu HIV și oferirea unor servicii de testare și consiliere de calitate;
- ❖ asigurarea accesului pentru persoanele infectate cu HIV la servicii de tratament, îngrijire și suport, precum și la servicii de prevenire secundară a transmiterii HIV;
- ❖ asigurarea accesului pentru persoanele cu rezultate negative la testul HIV și care au comportamente cu risc legate de HIV la servicii de prevenire primară a HIV și încurajarea testării ulterioare.

Sursa: <https://www.raa.ro/wp-content/uploads/2017/11/Plan-National-Strategic-HIV-SIDA-2018-2020.pdf>

Referințe bibliografice :

1. <http://apps.who.int/gho/data/node.main.HIVINCIDENCE?lang=en>
2. <http://apps.who.int/gho/data/view.main.22100WHO?lang=en>
3. <http://apps.who.int/gho/data/view.main.22600REG?lang=en>
4. <http://apps.who.int/gho/data/node.main.626>
5. <http://www.euro.who.int/en/health-topics/communicable-diseases/hivaids/data-and-statistics/infographic-newly-diagnosed-hiv-infections-in-the-who-european-region,-2016>
6. <https://ecdc.europa.eu/en/publications-data/presentation-hivaids-surveillance-europe-2018-2017-data>
7. <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/hiv-aids-surveillance-europe-2018.pdf>
8. http://www.cnlas.ro/images/doc/31122018_rom.pdf
9. <http://apps.who.int/gho/data/view.main.57040ALL?lang=en>
10. <https://www.who.int/hiv/strategy2016-2021/progress-report-2019/en/>
11. <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/324797/WHO-CDS-HIV-19.7-eng.pdf?ua=1>
12. <https://unopa.ro/>
13. <https://unopa.ro/grupul-de-suport-pentru-persoane-ce-traiesc-cu-hiv-sida-together>
14. https://www.raa.ro/wp-content/uploads/2017/11/Plan-National-Strategic-HIV_SIDA_2018_2020.pdf
15. <https://www.unaids.org/en/resources/fact-sheet>
16. https://www.unaids.org/sites/default/files/media_asset/2019-UNAIDS-data_en.pdf
17. <https://www.who.int/hiv/topics/tb/en/>
18. <https://www.who.int/hiv/mediacentre/news/world-tb-day-hiv/en/>
19. <https://data.unicef.org/topic/adolescents/hiv-aids/>
20. https://www.unicef.org/adolescence/index_VOY.html
21. https://www.unaids.org/sites/default/files/media_asset/2019-UNAIDS-data_en.pdf
22. http://www.cnlas.ro/images/doc/31122018_rom.pdf